

Diagnoza i metodyka
w pracy kuratorów sądowych
wykonujących orzeczenia
w sprawach karnych

Publikacja powstała w ramach badań prowadzonych
w Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości
w Warszawie

Łukasz Kwadrans
Sławomir Stasiorowski

Diagnoza i metodyka w pracy kuratorów sądowych wykonujących orzeczenia w sprawach karnych

AKAPIT

WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE
TORUŃ
2024

Recenzenci

dr hab. Krzysztof Sawicki, prof. Uniwersytetu w Białymstoku

dr Michał Szykut – Akademia Nauk Stosowanych w Pile

Opracowanie redakcyjne

Marta Malinowska-Reich

Redaktor techniczny

Dawid Iwanowski

Korekta

Janina Malinowska

Projekt okładki

studio graficzne RASPBERRY.COM.PL

© Copyright by Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.
Toruń 2024

ISBN 978-83-66951-54-9

Wydanie publikacji dofinansowane
przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

Wydanie publikacji dofinansowane
przez Kancelarię radcy prawnego Sławomir Stasiorowski

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.
87-100 Toruń, ul. H. Piskorskiej 12/23
tel. 601 880 553, e-mail: info@weakapit.pl

Oferta wydawnicza oraz sprzedaż internetowa:

www.weakapit.pl

tel. 601 880 321

Druk: Machina Druku, www.machinadruku.pl

Spis treści

Wstęp	7
ROZDZIAŁ 1	
Kuratorska służba sądowa – zagadnienia ogólne	11
1.1. Struktura organizacyjna kuratorskiej służby sądowej	13
1.1.1. Kurator okręgowy	15
1.1.2. Kierownik zespołu kuratorskiej służby sądowej	18
1.1.3. Kuratorzy zawodowi	21
1.1.4. Kuratorzy społeczni	22
1.2. Diagnostyczno-metodyczna działalność kuratorów – zadania	24
1.2.1. Diagnoza w pracy kuratora	28
1.2.2. Metody pracy kuratorów sądowych	32
ROZDZIAŁ 2	
Metodologia badań	37
2.1. Cel badań	37
2.2. Metody, techniki i narzędzia badawcze	37
2.3. Organizacja procesu badawczego (próba badawcza – dobór próby akt)	42
ROZDZIAŁ 3	
Orzeczenia wykonywane przez kuratorów dla dorosłych – analiza statystyczna	47
3.1. Rodzaje orzeczeń wykonywanych przez kuratorów dla dorosłych	48
3.1.1. Wykonywanie dozoru	56
3.1.1.1. Dozór przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności	58
3.1.1.2. Dozór przy warunkowym przedterminowym zwolnieniu z odbycia reszty kary pozbawienia wolności	61
3.1.1.3. Dozór przy warunkowym umorzeniu postępowania karnego	64
3.1.2. Kara ograniczenia wolności i praca społecznie użyteczna	67
3.1.2.1. Wykonywanie kary ograniczenia wolności	69

3.1.2.2. Wykonywanie pracy społecznie użytecznej, zarządzonej w miejsce nieuiszczonej grzywny	72
3.1.3. Inne orzeczenia wykonywane przez kuratorów sądowych	74
3.1.3.1. Kontrola wykonania obowiązków	74
3.1.3.2. Przygotowanie skazanego do życia po zwolnieniu z zakładu karnego lub aresztu śledczego	76
3.1.3.3. Wykonywanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym, środków karnych i zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego	78
3.1.3.4. Nadzór na podstawie art. 181a §2 k.k.w.	79
3.2. Inne zadania i obowiązki kuratorów sądowych	81
3.2.1. Wywiad środowiskowy oraz wywiad kontrolny	81
3.2.2. Wnioski kuratora zawodowego dla dorosłych	84
3.3. Wykonywanie orzeczeń przez kuratorów społecznych	85
3.4. Obciążenie pracą kuratorów dla dorosłych i jego struktura w ujęciu długookresowym	87
ROZDZIAŁ 4	
Analiza ankiet badania teczek dozoru	93
4.1. Dane ogólne dotyczące zawodowych i społecznych kuratorów sądowych	94
4.2. Instytucje probacyjne i kwalifikacja prawna	99
4.3. Środki karne	106
4.4. Sprawność postępowania wykonawczego	108
4.5. Profil dozorowanego	112
4.6. Diagnoza (funkcje, cele, techniki gromadzenia danych)	122
4.7. Metody oddziaływań wychowawczo-resocjalizacyjnych	135
4.8. Oddziaływania profilaktyczne	148
4.9. Działania o charakterze readaptacyjnym	160
4.10. Intensywność oddziaływań kuratorów sądowych w dozorze	162
Podsumowanie	184
ROZDZIAŁ 5	
Wybrane programy resocjalizacyjne i profilaktyczne stosowane przez służby, instytucje oraz organizacje pozarządowe w Polsce	187
5.1. Obowiązki probacyjne orzekane przez sąd	187
5.2. Udział kuratorów sądowych w programach wychowawczo- -resocjalizacyjnych, profilaktycznych, korekcyjno-edukacyjnych i innych w obrazie badania ankietowego	191
Wnioski	193
Bibliografia	205
Summary	215
Nota o Autorach	219